

دین و زندگی

- ۱- گزینه «۳» - آیه «افحسبتم انما خلقناکم عبثا و انکم الینا لا ترجعون: آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریدیم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید» که مؤید وجود معاد است و آیه «... ما خلقناهما الا بالحق: آن‌ها را به‌جز حق خلق نکردیم.» نیز درباره آفرینش (مبدأ) به حق و هدفدار است. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس اول و چهارم - صفحات ۱۵ و ۵۲)
- ۲- گزینه «۳» - خداوند به ما یادآوری می‌کند که عاملی درونی انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد، میل سرکشی که درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند، نفس اماره یعنی فرمان‌دهنده به بدی‌ها نامیده می‌شود. در گزینه‌های «۱» و «۲» معرفی شیطان در کلام قرآن کریم است و در گزینه «۴» وسوسه کردن و فریب دادن کار شیطان است. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس دوم - صفحه ۳۳)
- ۳- گزینه «۲» - خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد، سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود در راه رستگاری را بر گزینیم (گزینش) و از شقاوت دوری کنیم (تبری): «انا هدیناه السبیل...» و خداوند متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بی‌زاری از آن را در ما قرار داد تا به خیر رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم: «و نفس و ماسواها...» (فرهنگیان) (پایه دهم - درس دوم - صفحات ۳۰ و ۳۱)
- ۴- گزینه «۴» - از پیامبر پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمود: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند. قسمت اول همه گزینه‌ها صحیح است (دقت شود) و آیه شریفه «من آمن بالله والیوم الآخر...» مربوط به دیدگاه درباره مرگ است و با این حدیث ارتباط دارد ولی مابقی آن درباره دیدگاه منکران معاد درباره مرگ است. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس سوم - صفحات ۳۹ و ۴۰)
- ۵- گزینه «۳» - این آیه به پیدایش نخستین انسان و دلایل عقلی امکان معاد اشاره دارد، در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس چهارم - صفحه ۵۱)
- ۶- گزینه «۴» - در آیه شریفه «و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون»، یوم یبعثون به رستاخیز یا همان قیامت اشاره دارد و در عالم رستاخیز پرده‌ها کنار می‌رود و اسرار و حقایق عالم آشکار می‌شود. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس پنجم و ششم - صفحات ۶۱ و ۷۲)
- ۷- گزینه «۲» - با توجه به کلید واژه‌های «لیجمعنکم» و «لاریب فیه» قطعیت و نوع معاد نتیجه می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱) اشاره به فرشتگان الهی دارد نه اعضای بدن انسان
- ۲) گفتگوی گناهکاران در عالم برزخ است نه رستاخیز
- ۴) اشاره به ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است نه قدرت الهی
- (فرهنگیان) (پایه دهم - درس سوم و چهارم و پنجم - صفحات ۴۵، ۴۹، ۵۵، ۶۶)
- ۸- گزینه «۳» - بهشتیان بالاترین نعمت بهشت یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا را بهشتیان برای خود در می‌یابند (پس بخش اول هم گزینه‌ها صحیح است) و دوستان و هم‌نشینان انسان در آنجا، پیامبران، راستگویان، شهیدان و نیکوکاران‌اند و فرشتگان از هم‌نشین‌ها نیستند. (رد گزینه‌های «۱» و «۲» و «۴») (فرهنگیان) (پایه دهم - درس هفتم - صفحه ۸۱)
- ۹- گزینه «۱» - باقی‌ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می‌آورد، عهدی که ابتدا بسته می‌شود مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهدشکنی آسیب نبیند.
- امام علی (ع) در این باره می‌فرماید: «گذشت ایام آفاتی را در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.»
- (فرهنگیان) (پایه دهم - درس هشتم - صفحه ۹۷)
- ۱۰- گزینه «۴» - اینکه غیر خدا را مانند خدا دوست بدارند، خطای برخی انسان‌هاست که در عبارت «يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ» به اساس این خطا در محبت اشاره شده است. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس نهم - صفحه ۱۰۸)
- ۱۱- گزینه «۴» - اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند، مثلا دروغی را به خدا نسبت دهد، کفار جمع بر او واجب می‌شود.
- (فرهنگیان) (پایه دهم - درس دهم - صفحه ۱۳۰)
- ۱۲- گزینه «۳» - به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او نیز باوقارتر می‌شود. امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نبوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.»
- (فرهنگیان) (پایه دهم - درس یازدهم - صفحه ۱۴۰)
- ۱۳- گزینه «۴» - پوشش سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود «أَنْ يُعْرَفْنَ» و افراد بی‌بند و بار که اسپر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه تعرض به او را ندهند «فَلَا يُؤْذِنَنَّ» چگونه و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است. حد و حدود حجاب را خداوند معین فرموده است. (فرهنگیان) (پایه دهم - درس دوازدهم - صفحه ۱۴۸)
- ۱۴- گزینه «۳» - انسان تا پاسخ نیازهای اساسی و برترش را نیابد، آرام نمی‌گیرد. بنابراین حرکت به سوی آن‌ها کافی نیست (رد گزینه «۱»).
- (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس اول - صفحه ۱۳)
- ۱۵- گزینه «۴» - تشخیص اینکه مردم در چه زمانی به مرحله‌ای می‌رسند که می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند، در توانایی انسان نیست و فقط خداوند از چنین علمی برخوردار است. پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در دریافت برنامه زندگی به دلیل رشد تدریجی سطح فکر مردم، از عوامل تجدید نبوت‌ها بود که آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی، در تقابل با آن است.
- (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس دوم)

۱۶- گزینه «۲» - مطابق آیه: «ام یقولون افتراه قل فاتو بسوره مثله»، آنان که قرآن را افترا بسته به خدا می‌دانند، بگو سوره‌ای مانند قرآن بیاورید. ناتوانی و عجز مطلق جن و انس به عنوان موجودات مختار در آوردن سوره‌ای مانند قرآن از عبارت قرآنی «لا یاتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا» برداشت می‌شود. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس سوم)

۱۷- گزینه «۳» - پیامبر (ص) فرمود: «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست.»

باید اعتقادات خود را با دانش و استدلال، اعتلا و ارتقا بخشیم تا بتوانیم با دیگر با مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم. در برابر زحمات و رنج‌های فراوانی که پیامبر (ص) برای بنای جامعه اسلامی متحمل گردید، جا دارد که ما مسلمانان قدردان تلاش‌ها و مجاهدت‌های پیامبر باشیم و با اتحاد و همدلی با یکدیگر نگذاریم دشمنان اسلام زحمات و تلاش‌های آن حضرت را بی‌اثر کنند. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس چهارم)

۱۸- گزینه «۱» - وقتی جابر بن عبدالله انصاری پس از نزول آیه «اطاعت» (اولی الامر)، نزد رسول خدا آمد و درخواست شناخت اولی الامر را داشت، پیامبر به او فرمود: «... او (مهدی) از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می‌مانند.» (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس پنجم)

۱۹- گزینه «۱» - رسول خدا (ص) فرمود: «علی مع القرآن و القرآن مع علی» این فرمایش با حدیث ثقلین که پیامبر فرمود: «انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی...» مرتبط است. امام علی (ع) پس از ۲۵ سال خانه‌نشینی آن‌گاه که با درخواست عمومی مردم و اصرار آن‌ها بر قبول خلافت، حجت را بر خود تمام دید، به صحنه آمد. دقت شود: ایشان از همان آغاز با الگو قرار دادن سیره و روش پیامبر (ص)، عدالت و مبارزه با تبعیض و نابرابری را، سرلوحه کار خود قرار داد. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس پنجم و ششم)

۲۰- گزینه «۱» - با توجه به عبارت شریفه «و ما محمد الا رسول...» روشن می‌گردد که خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت فقط اختصاص به زمان پیامبر (ص) ندارد، بلکه مربوط به همه زمان‌ها می‌شود. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس هفتم)

۲۱- گزینه «۱» - حدیث سلسله الذهب، مؤید اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) است و شیوه بیان امام رضا (ع) در بیان حدیث نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص) از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است، این حدیث به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان به حدیث سلسله الذهب (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است. دقت کنیم که این حدیث به ولایت ظاهری یعنی «معرفی خویش به‌عنوان امام بر حق» از اقدامات مربوط به ولایت ظاهری نیز اشاره دارد که در گزینه مذکور نیست. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس هشتم)

۲۲- گزینه «۳» - در آیه شریفه «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر...» زبور کتاب حضرت داود است و ذکر در اینجا مراد کتاب تورات است که نشان‌دهنده موضوع موعود و منجی در ادیان است که همگی درباره موعود اتفاق نظر دارند. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس نهم)

۲۳- گزینه «۳» - امیر مؤمنان (ع): «کسانی را که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند، از خود دور کن؛ زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشند.»

- «در به‌دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن، نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.» (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس دهم)

۲۴- گزینه «۱» -

- امیر مؤمنان علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است در نتیجه غیر خدا در چشم آنان کوچک است.»

- آیه شریفه «من کان یرید العزه فله العزه جمیعاً» سرچشمه عزت را خداوند (و بندگی او) می‌داند. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس یازدهم)

۲۵- گزینه «۱» - انس با همسر: ازدواج که عبارت «ازواج»، بیانگر آن است می‌تواند انسان را به آرامش یا همان «لتسکنوا الیها» برساند و این مطلب سبب غلبه بر ناآرامی درونی پس از بلوغ می‌شود. (فرهنگیان) (پایه یازدهم - درس دوازدهم)